

Priserne sikrer udnyttelse af decentral viden, derfor må vi være tilbageholdende med indgreb i prisfastsættelsen. Vi må også respektere ejendomsretten. Uden den vil personer og firmaer ikke tage vare på deres produktionsmidler, og de vil afholde sig fra at investere. Endelig er konkurrence og dermed markedsadgang af vital betydning for, at producenterne hele tiden yder deres bedste.

Det er nødvendigt med faste principper for, hvornår vi af hensyn til konkurrencen griber ind i prisfastsættelsen og ejendomsretten. Venstre kan acceptere et indgreb i prismekanismen, når firmaer har en stærk markedsposition på et bredt defineret marked.

I spørgsmålet om at anvende et så vidtgående middel som ekspropriation af hensyn til konkurrencen er vi langt mere restriktive. Her bygger Venstres tankegang på det princip for tredjepartsadgang, som regeringen såmænd selv har foreslået i forslaget til en ny konkurrencelov. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget:

»Hjemmelen til at udstede påbud om at give tredjeparter adgang til en virksomheds infrastrukturfacilitet omfatter alene de tilfælde, hvor potentielle konkurrerende virksomheder er afskåret fra selv at opbygge de fornødne faciliteter.«

Kun i disse specielle situationer kan et så vidtgående indgreb som ekspropriation komme på tale.

Under forhandlingerne om lovpakken er der på Venstres foranledning indhentet en udtalelse fra Kommissionen om regulering af samtrafikpriserne. I overensstemmelse med grundlæggende markedsøkonomiske principper har Kommissionen udtalt, at medlemsstaterne ikke må indføre prisregulering af taksterne for samtaler mellem de forskellige teleselskaber, når der er konkurrence på markedet. Formålet med reglerne er at skabe konkurrence, derfor skal prisreguleringen rettes mod de situationer, hvor der er monopol i ordets egentlige betydning.

Det er vigtigt at huske på, at regulering af priserne for benyttelse af teleinfrastrukturen er et tveægget sværd. Rettes reguleringen mod monopoliet, så giver reguleringen plads til fornuftig konkurrence. Udvides reguleringen derimod til at omfatte nye selskaber, så kommer reguleringen til at virke som en barriere for konkurrencen.

Venstre skal stærkt beklage, at mobilselskaberne ikke selv kan fastsætte taksten for deres opkald eller for opkald til deres eget net fra Tele

Danmarks fastnet. Tele Danmark får jo betaling for trafikken efter principperne om omkostningsbestemt samtrafik. Priserne for opkald til mobilselskabernes net er således alene et forhold mellem forbrugerne og mobilselskaberne. I praksis betyder fraværet af denne mulighed, at mobilselskabernes planer om at kunne tilbyde telefoni til fastnetspriser ikke kan gennemføres. Taberne er forbrugerne, og vinderen er Tele Danmark.

Frekvenser er knappe ressourcer; derfor er markedsøkonomiske metoder mere effektive end administrative metoder til at fordele frekvensressourcerne. Et marked for frekvenser kunne eksempelvis skabes gennem en kombination af privatisering og udbud. Desværre stødte disse ideer under teleforhandlingerne på stærk ideologisk modstand.

Lovforslaget om Telestyrelsens uafhængighed giver anledning til to bemærkninger:

For det første havde Venstre gerne set, at alle spørgsmål om konkurrence i bred forstand blev samlet i Konkurrencerådet. Det er ikke hensigtsmæssigt, at vi opbygger en stribe af sektormyndigheder: Telestyrelsen, Posttilsynet, Jernbanetilsynet osv., som alle beskæftiger sig med konkurrencerelevante spørgsmål. Det er ikke rationelt, og den fornødne konkurrenceretlige ekspertise kan næppe opbygges.

For det andet indeholder telelovene og de lovforslag, der er knyttet til dem her, meget vidtgående bemyndigelser til forskningsministeren. Telestyrelsens uafhængighed kan blive en illusion, hvis ikke ministeren udøver den nødvendige tilbageholdenhed med udnyttelse af disse beføjelser.

Venstre skal stærkt beklage, at der mangler et lovforslag i den pakke, vi nu har foran os. Ansvaret for, at der ikke blev fremsat en maste-lov, er imidlertid helt og aldeles regeringens. Havde regeringen udvist rettidig omhu og indskrænket anvendelsen af ekspropriation i de lovforslag, som var til drøftelse mellem forligspartierne, så var vi også nået til enighed om dette lovforslag.

Spørgsmålet om ekspropriation af hensyn til tredjepartsadgang kan imidlertid også opstå i forbindelse med liberaliseringer på jernbaneområdet, energimarkedet og ikke mindst på frekvensområdet, hvis vi senere beslutter at oprette et sådant marked. Derfor må vi benytte den kommende tid til en grundig drøftelse af de fundamentale principper, som er involveret i dette spørgsmål.